Учітесь, читайте, І чужому научайтесь, *І свого не цурайтесь.* Т. Г. Шевченко.

ЗА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ КАДРИ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА У ВЕРЕСНІ 1956 р.

№ 8 (1691) ВІВТОРОК 23 КВІТНЯ, 1991 року Ціна 4 коп.

ОРГАН РАДИ СЕКРЕТАРІВ ЦЕХОВИХ ПАРТІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ І КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ УКРАЇНСЬКОЇ ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

АНАРХІЯ, ЧЕХАРДА В ГУРТОЖИТКУ

ПРОБЛЕМИ ВИРІШУВАТИ СПІЛЬНО

ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

...Ні, не заздрю я зараз працівникам ради секретарів парторганізацій академії — вчорашнього партkому (її, до речі, ще за старою звичкою називають так і досі). Ще зовсім недавно варто було партапаратнику грюкнути кулаком по столу: «Непорядок», мовляв, закликати до партійної дисципліни, — як все відразу вирішувалося. Чи так, як це потрібно було і насправді в інтересах справи, чи в протиправних інтересах однієї конкретно взятої особи — то вже інша справа.

А зараз партійним керівникам вузу, які добровільно, за власною ініціативою(!) скоротили розмір зарплати і штат (як відомо, залишилися лише голова та один його заступник), доводиться важкувато. Важко, бо в скороченому складі доводиться «розгрібати» всю оту несусвітну купу проблем, що нагромадилися при їх попередниках. А що взялися ці люди вирішувати їх всерйоз, то й часу в них на все не вистачає. От і доводиться проводити різні зустрічі, перевірки як в робочий, так і у вільний від службових обов'язків час. Знайомства з колективами кафедр і служб, їх сьогоднішніми потребами, «відшукування» спільної мови з студентами, що, як відомо, стає все більшою проблемою, та ще безліч інших начальних питань— ось сфера інтересів наших нинішніх партійних лідерів. Бо це — вимога дня, а не просто виконання чергового «пунктику» в плані заходів: «виконано».

Отже, і до зустрічі з майбутніми економістами— мешканцями 2-го гуртожитку — в раді секретарів поставилися серйозно. Погодьтесь, важко працювати, коли ти прийшов, щоб отримати відповідь на конкретне запитання (наприклад: «Чому в гуртожитках тріщать скло у вікнах і хто це робить?») і відповідно вживати якихось виховних заходів, а воно повертається до тебе ж від студентів бумерангом: чому і хто? Виникає вельми цікава ситуація — не знають відповіді ні вихователі ,ні вихованці. Як на мене, то шекспірівському Гамлету з його одвічним запитанням «Бути чи не бути?» доводилося дещо легше.

Один з присутніх—юнак, якому щось років з 20 — коротко і категорично сказав про ті ж биті вікна і анархію в гуртожитках: це тому, що за 70 років втрачена культура! Воно-то так — культура втрачена. І у величезному масштабі. Але, на мою думку, слід би сказати так: тому, що за своє коротке життя багато хто її, тієї культури, просто не бачив. На жаль, цього, останнього, якось не помічають. Чи не можуть, чи не хочуть. А в залі сиділи молоді люди. Сільські, від землі, діти. Переважна більшість —хороша, розумна молодь, з відчуттям гумору (хоча серед присутніх були й відверті нахаби, про що свідчили поодинокі злі репліки з місць). Та певно, сама розмова все ж налагодилася. Вже не партпрацівники задавали запитання, а студенти. І це було те, по що прийшли гості— почути, чим живе конкретно гуртожиток економістів. Спробуємо хоч частково висловити цей обопільно корисний діалог.

— Кому вигідно «перетасовувати» студентів з року в рік в гуртожитку? Багато хто зробив ремонт в своїх кімнатах самотужки, бо чекати від наших будівельників - ремонтників доброї справи марно. А з нового навчального року в цих кімнатах вже мешкатиме хтось інший, бо попередніх володарів, які вкладали в них власні гроші і працю, переселять деінде. Кому це треба? І куди дивиться адміністративно-господарська частина, що повинна б сама займатися ремонтом? А гроші, які офіційно виділяються на ремонт — де вони діваються? Бо ж ремонтують своїми коштами студенти. Так ні, щоб спасибі їм сказати. І підтримати в тому, щоб кімната мала постійних господарів — їх розганяють по нових помешканнях!

— З нового учбового року все буде по-новому — пролунало студентам у відповідь. — Гуртожитки будуть закріплені за факультетами з відповідною зміною.

— У багатьох прописка в паспорті така: Родимцева, 1. А живемо в 2-му гуртожитку, де адреса зовсім інша. Як це розуміти?

— Коли мутна вода — легше рибу ловити. Це чи не свідомо робиться відповідальними за це особами, і рада секретарів це вже відзначала на зборах, нарадах. Все, що з цим пов'язане, буде вирішено найближчим часом з урахуванням висновків комісії, що перевірила стан поселення в гуртожитках академії (до її складу входив і представник ради секретарів парторганізацій).

— Про який порядок в гуртожитку можна вести мову, якщо ремонт місцями зробили, а його вже й не видно! На кухнях на цілий поверх по 2 справних конфорки в плитах. Займаєш чергу їсти приготувати і стоїш в ній довгенько. А, як відомо, яка ж піде наука на голодний шлунок! Умивальники забиті. То що ж маємо підтримувати, який порядок? Немає просто чого підтримувати!

Так, проблема ремонту в гуртожитку № 2 стоїть дуже гостро. Не багато — не мало триває він: півтора роки. За цей час можна б новий гуртожиток збудувати. І скільки не прибирай за ремонтниками — все марно. Якби хоч працювали як слід, а то ж графік «чіткий»: працюють аж до... 2-ї години дня! А потім зникають. Такими темпами ще років за два, може, відремонтують. А пропозиції студентів-економістів створити власну бригаду, яка б працювала увечері й у вихідні, в адмінгоспчастині чомусь не підтримали. Державні гроші летять! «Оце б питання підняти в пресі!» — лунало в залі. Що ж, редакція, йдучи назустріч цим побажанням, згодна надати свої сторінки для його висвітлення і вирішення.

— Кожного року на закупівлю різного виділяються кошти. А ні речей, ні грошей не видно. Куди вони діваються?

— Рада секретарів сама хоче знати відповідь на ці питання. І докладає всіх сил для вияснення. А поки що ратуватимемо за те, щоб гроші виділялися цільовим призначенням на факультети. Тоді й контролювати буде простіше...

І ото вже підходячи до цього гуртожитку, пригадаєш мимовільно прислів'я: «Господаря видно по подвір'ю». Тут який він, господар, — визначайте самі: гори сміття, брухту, металолому, ковдобини, словом, жах бере за те, що наче нікому нема до цього ніякого діла. А це ж гуртожиток, де живуть тільки економісти, так що немає на кого кивати (в інших живуть студенти різних факультетів). Тільки темніє — ніяк помнитись у душі, займатись в кімнаті — спортзалі: лампочки перегоріли або й зовсім ніяких. Студенти не могли пригадати, коли хоч раз був у них в гуртожитку декан Г. С. Тараєнко; а з його трьох заступників лиш один був, але давно забули, хто саме. Адміністрація вузу теж забула дорогу. Роками не знають сюди дороги куратори, і взагалі невідомо, чи є хто. Нарешті, проректор АГЧ І. П. Радько, його помічник В. П. Нагорний, директор(!) студмістечка М. В. Мархонь (і змінюються комендanti) чомусь самоусунулися від своєї певної роботи щодо гуртожитку. Хто ж і коли наведе тут порядок?

Все, про що йшлося вище, плюс чимало дечого «цікавого» довелося почути того дня голові ради секретарів В. І. Савчуку і його заступнику І. П. Набоці. А це якраз те, до чого вони прагнуть, готуючи подібні зустрічі. Що ж, успіху! А він прийде, особливо коли знаєш, що за спиною — значний колектив, який може підтримати...

М. АНАТОЛЬЄВ.

НАМ Є ЧИМ ГОРДИТИСЬ

Півтори сотні років нараховує в своїй біографії лісогосподарський факультет. Його історії може позаздрити будь-який вуз. Початок вона бере з Новоолександрійського інституту сільського господарства і лісівництва. Цей учбовий заклад було створено в 1840 році на базі одного з перших в Європі інститутів сільського господарства (м. Варимонт поблизу Варшави) і Варшавської лісної школи.

За роки існування інститут кілька разів змінював свою «прописку» — переводився в Харків, потім — у Київ. Лісогосподарський факультет входив до складу Харківського СГІ, а лісоінженерний — Київського. На базі їх було створено у 1930 році Український лісотехнічний інститут, що розташувався в нинішньому 1-му учбовому корпусі УСГА. Через 6 років він був перейменований в Київський лісогосподарський. Він функціонував в нашому місті в 1936—1941 роках, до 1944-го — перебував в евакуації, а потім знову повернувся до столиці України.

В роки Великої Вітчизняної війни, за подвиги у боротьбі з німецькими загарбниками більше 400 випускників і викладачів були відзначені бойовими нагородами, а В. М. Балакіну та П. М. Улицькому присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Тільки за роки Радянської влади наш факультет підготував понад 6 тисяч спеціалістів, більшість з яких працювала і працює в лісовому господарстві країни і республіки. Багато хто з них стали відомими вченими, працівниками, державними діячами. Серед них — академіки А. Б. Жуков, П. С. Погрібняк, В. І. Переход, міністри лісового господарства республіки А. Г. Солдатов, Б. М. Лук'янов, письменник Анатолій Шиян.

Наш колектив активну бере участь в перебудові вищої школи, а випускники факультету щохвилини готуються до важкої, але благородної праці лісівника. Зараз в складі факультету свої знання молоді передають 6 докторів і більше 30 кандидатів наук. Разом з учбово-виховною роботою вони проводять значні наукові дослідження з багатьох важливих питань лісогосподарської науки, екології і економіки нашої галузі.

То ж нам є чим гордитися: півтора століття — це час, який здатний перевірити будь-кого чи будь-що на міцність, зрілість. Спомни же про славне минуле — то своєрідний поштовх до подальшого руху вперед.

В. ПОРТНОЙ,
декан факультету.

ЗУСТРІЧ З ЦІЛЬОВИКАМИ

Цими днями в академії відбулася зустріч студентів ,які прийшли навчатися до нашого вузу за цільовим набором з Київщини, з керівництвом облагропромради. На неї завітали заступник голови цього органу А. Д. Капустін, начальник сектора Н. М. Дем'янко, працівники районних агропромрад В. Б. Іваницький, А. В. Шовть, голова колгоспу ім. Чкалова Ставищанського району П. А. Шалієвський. У кожного з них було що сказати студентській молоді, та й вислухати її гостям теж було цікаво.

Час ставить нові вимоги до підготовки фахівців сільського господарства, і сьогодні вже й сам студент, й академія мають думати про серйозне поліпшення багажу їх знань в умовах ринкових відносин. Про це говорив проректор з учбової роботи Т. П. Різниченко. І його підтримали гості.

А. Д. Капустін виклав присутнім свій погляд на проблеми. Нині кожний студент повинен знати іноземну мову. Адже укладаються угоди з іноземними учбовими закладами на обмін студентами, і не гоже нам пасти задніх. А такі угоди вже укладено з Норвезькою академією, деякими американськими вузами. І вже восени можливий виїзд туди на практику.

Студенти повинні частіше виїжджати в кращі господарства, вивчати там передовий досвід. А то в учгоспах академії частіше вчать того, як не слід робити. Доцільно організовувати зустрічі з цікавими людьми, знайомитись з результатами їх праці. Цікаві конкретні пропозиції пролунали того дня в аудиторії. І якщо вони втілять ся в життя найближчим часом — це буде тільки на користь.

В. МАТВІЄНКО,
керівник учбових практик студентів.

Захищаючи Дніпро

Все більше приймається постанов про охорону природи. Все менше залишається «братів наших менших», яких хижацьки винищують. Кинемо погляд в бік Дніпра, як це зробили студенти з лісогосподарського факультету УСГА, — і побачимо непривабливі речі: річкові багатства розтягають хто як зможе, а рибінспекція і «вухом не веде». Натомість її керівництво ревно захищає честь мундиру, на який вже стільки плям кинули газетні публікації. Чи не розумніше було б тим же київським рибінспекторам підтримати студентів сільгоспакадемії проти так званого ліцензійного вилову риби, який дозволив «Укррибвод»? Уже є понад півтори тисячі підписів. Студенти хочуть звернутися за підтримкою до Верховної Ради України. Мінрибгосп СРСР не повинен отримати перемоги у «битві» за Дніпро суверенної республіки.

Л. БОРИСОВ,
Ю. МЕДУНИЦЯ.

ГОЛОСІЇВСЬКІ МОТИВИ...

І знову в Голосієві весна,
І знову радість душу сповиває.
Мабуть, краси милішої немає,
Ніж цей куточок київського раю.

Радіє все: дерева, чиста даль
І квітка та, що мріє при дорозі,
А де ж береться зжурена печаль,
Що смутком в'ється в синім верболозі?

А де ж беруться сльози на очах,
Що гіркотою давлять сизе небо?
Чого ж ти плачеш, мій весняний рай?
Прошу тебе: не треба, ні, не треба...

Чого ж ти плачеш, мій весняний рай?
Чи, може, за засохлими ставами,
Що їх наповнюєш із краю в край
Своєю тугою, гіркими небесами?

Сергій ПАЗЮК,
випускник підготовчого відділення.

ВОЛЮНТАРИЗМ ШКОДИТЬ НАУЦІ

Зростаюче антропогенне навантаження на сільськогосподарські угіддя призводить до того, що технологія виробництва вступає в протиріччя з раціональним використанням родючості ґрунтів та охороною навколишнього середовища.

Результати стаціонарних і виробничих дослідів, проведених на Полтавщині, показали, що суб'єктивний фактор оцінки прийомів грунтозахисного землеробства слід строго обмежувати рамками вимог наукової методології. Ще видатний грунтознавець В. В. Докучаєв застерігав про необхідність пов'язування запроваджуваних агрозаходів з місцевими природними умовами. Принципові шляхи поліпшення фізичних властивостей чорноземів за допомогою рослин і обробітку ґрунту чітко окреслив в нашій зоні П. А. Костичев.

Ініціатива застосування прийомів грунтозахисного землеробства в нашій області належить професору М. І. Осадчому, який стояв за переведення рільництва на грунтозберігаючі технології шляхом мінімалізації кількості обробітків та застосування принципово нових знарядь. А головне — запровадження на основі агрономічних вимог науково обгрунтованих рекомендацій виробництву. Життя показало, що впровадження в сільськогосподарське виробництво грунтозахисних технологій не означає, та й не повинно зводитися, до безвідвалки, а тим паче тільки до застосування плоскорізу.

В господарствах області плоскоріз запровадив на всіх без винятку площах та практично під усі культури кандидат сільськогосподарських наук тодішній 1-й секретар обкому партії Ф. Т. Моргун. Однак корисна за суттю ініціатива обернулася на чергову кампанію. Моргун виявив у здійсненні приглянутої ним ідеї настирність, що межувала з фанатизмом. Йому виявилися чужими сумніви, зацікавленість в глибині дослідження, відповідальність за результати впровадження у виробництво та за кінцеві результати. В землеробстві існують закони сукупної та незамінної дії факторів. Недостатньо вникаючи в суть цих законів, Моргун перебільшив ефективність застосування плоскорізу, як панацеї від усіх бід.

Загальновідомо, що наше невинне бажання підвищити продуктивність рослинництва, одержати якомога більше хліба, технічної сировини та овочів, особливо в останні роки, йде за рахунок втрати родючості ґрунтів, гумусу. Надмірне ж згорання гумусу навряд чи можна зупинити тільки плоскорізом. Природа сантиметр ґрунту створює без втручання людини за 700—1000 років, що робить очевидним складність та багатогранність дії грунтотворення.

Безвідвальні спушування дещо наближають хід, характер фізико-хімічних та біологічних перетворень в орному шарі ґрунтів до цих природних процесів. Однак і породжують нові проблеми. Головне — це підвищення продуктивності кожного гектара посівних площ. Тобто завдання зараз таке: зупинити втрату родючості ґрунтами, але при цьому одержувати вищі урожаї, сумістити процеси грунтотворення з активною тратою елементів живлення рослин.

Об'єктивно застосування плоскорізу призвело до значного ущільнення орного горизонту чорноземів. В той же час підвищилася і твердість ґрунту. Застосування безвідвалки значно зменшило водопроникність коренезаселеного шару, а також збільшило кількість пилуватих частинок (розміром менше 0,25 мм) в ньому. Такі площі можуть продуктивно використовувати вологу лише при малій інтенсивності опадів (до 0,8—1,0 мм за годину). Вода, в свою чергу, при збільшенні їх інтенсивності не вбиратиметься ґрунтом, а стікатиме по поверхні і розмиватиме його. Це також означає, що збільшуються витрати продуктивної вологи на створення, наприклад, центнера врожаю зерна від 9,9 до 10,5 міліметрів.

Застосування безвідвальних знарядь сприяє і збільшенню снігового покрову на поверхні поля в 1,5—2 рази. Ущільнення ґрунту при збільшенні запасів снігової води призводить до збільшення весняного стоку талих вод.

Полтавщина щорічно одержує 15 тис. тонн отрутохімікатів, на кожний гектар ріллі 5 кг. Це пояснюється в першу чергу тим, що запровадження безвідвальних спушувань призвело до збільшення обсягу їх застосування, в останнє десятиріччя — в два рази. Помітне збільшення стоку ставить очевидним зростання ризику попадання токсичних речовин у ріки та водойми.

Чому ж щорічно збільшується це забруднення? Та тому, що застосування в практичному землеробстві плоскорізу викликає збільшення забур'яненості посівів в 1,5—2 рази. При цьому збільшується не тільки кількість бур'янів, але й їхня вегетативна маса. А єдиним в практиці виробництва дійовим способом в боротьбі з засміченістю посівів є гербіцид.

При безвідвалці збільшується вміст нітратного азоту в орному шарі ґрунту на 10—20%. Це за рахунок в тому числі і збільшення його нітрифікаційної здатності. Відоме структуротворне значення промерзання ґрунту. Воно при безвідвалці помітно зменшується. Причому весняний прогрів посівного шару йде повільніше, а це відстрочує або ускладнює застосування оптимальних строків сівби.

Голос Моргуна зі сторінок «Зорі Полтавщини» (17 та 20 березня торік) звучить наче із застійних часів, неправдиво. Не вірю, що він не пам'ятає стелі, до якої часто звертав свій погляд, бо дані про надзвичайну користь плоскорізу взяті, певно, звідти.

В багаторічних дослідах Полтавського сільськогосподарського інституту, в яких автор цих рядків

РЕПЛІКИ СТУДЕНТІВ ПРОФЕСОРАМ

КОМУ ПОТРІБНІ МІФИ ПРО... СЕБЕ?

Тема ця з'явилася на настійні нагадування читачів, особливо тих студентів, яким у свій час доводилося слухати лекції М. О. Зеленського, деякі з них самі вже давненько стали викладачами. Колишні й нинішні студенти ставили питання руба: як це створювати міфи навіть не комусь, а... собі? Причому це робить людина давнодавно пенсійного віку, поважна, титулована професорським званням. Подібні закиди робилися й кільканадцять літ тому на його адресу, але несміло, так, для годиться: гадали, що Михайло Олексійович спохватиться, щоб, як то кажуть, далеко не заїхати в своїх малоймовірних розповідях про свою принциповість і т. п. Терпець увірвався людям, коли вони прочитали в ж. «Агропром України» позаторік в № 11 (виходить на укр. та рос. мовах) великий нарис А. Веретьохіна, заступника головного редактора, — «Уроки у Вавилова», в якому возвеличується аж до неба Зеленський, видаючи себе за учня всесвітньовідомого вченого, академіка.

Ні, студенти не проти того, що їхній професор чи дійсно був аспірантом, слухав лекцію Вавилова, за порадою якого й пішов у науку з глибинки Краснодарського краю, де працював агрономом. Все це віриться. А ось щодо його принциповості — тут слід добре задуматися. Звичайно, журналіст республіканського журналу не міг сам вигадати фактажу про нього, це все йому нарозповідав «герой» нарису. Щоправда, таки на совісті поважного журналіста теж багато — адже його застерігав дехто в УСГА, щоб не захоплювався міфами цього професора про себе, та не прислухався, хапаючись за цікаву тему...

Ось той нарис викликав бурю гніву в багатьох, хто добре знає Зеленського. Насправді він багато в чому лукавив, видаючи себе за чесного вченого, добросовісного і т. д. Та зупинимось коротко на деталізації фактів нарису. Ще й зараз у вухах немов дзвенить гучний голос професора Зеленського, коли у виступах, на лекціях він громив, каменя на камені не залишав від вчення генетиків, так і сипав громовиці на адресу «вейсманістів, морганістів, менделістів» Через «травлю» були й випадки самогубства чесних в УСГА. А в поважному журналі буквально приголомшуюче протилежне. Ось один з красномовних абзаців:

«Він спокійно переніс лисенківські часи гоніння на селекціонерів і генетиків, хоча безплідно змарнував, як і його колеги, чимало молодих років, поки знову посвітлішав небосхил. Тепер, уже в сімдесятишестилітньому віці Зеленський наче хоче надолужити прогаяне у тому сумному бездумному і заляканому минулому».

Чи так усе в дійсності? М. І. Вавилов помер у сталінських катівнях в 1943 р. А через 17 років в своєму навчальному посібнику для студентів вузів «Селекція і насінництво сільськогосподарських культур» (у Держсільгоспвидаві УРСР з'явився у Києві) проф. Зеленський, доктор сільськогосподарських наук, навіть не згадавши й словом Вавилова, хоч той уже 5 років як був реабілітований, вихваляє до небес сталінського придворного горе-академіка Лисенка з його лженавченням:

«...акад. Т. Д. Лисенко створив теорію стадійного розвитку рослин... Ця теорія набула першорядного значення також і для селекції рослин» (с. 23).

«Розвитку селекційної теорії сприяють роботи Т. Д. Лисенка в галузі закономірностей видоутворювання, внутрішньовидових і міжвидових взаємовідносин. Вчений твердить, що внутрішньовидові відносини не мають антагоністичного характеру, що в природі не існує внутрішньовидового перенаселення і відсутня внутрішньовидова боротьба... Селекційна теорія внаслідок робіт Т. Д. Лисенка значно просунулась вперед» (с. 26).

«...акад. Т. Д. Лисенко говорить, що суть спадковості треба розуміти, як властивість живого тіла вимагати певних умов для свого життя, свого розвитку і певно реагувати на ті чи інші умови» (с. 62).

«Вивчення спадковості полягає не у проведенні гібридизації і **аналізу одержаних гібридів. Пізнати спадковість того або іншого виду чи сорту** рослин — це, говорить **акад. Т. Д. Лисенко, значить виявити умови зовнішнього середовища, потрібні цим рослинам для свого життя, для розвитку тих або інших ознак і властивостей» (с. 62—63).**

«Треба зазначити, що генів або якихось інших утворень з функціями генів нікому побачити не вдалося навіть при збільшенні ядра в кілька сот тисяч разів, використовуючи сучасні електронні мікроскопи» (с. 65—66).

«Великий вклад у теорію керування спадковістю... вніс акад. Т. Д. Лисенко» (с. 67).

«Внутрішньосортові схрещування. Цей метод впливу на спадковість рослин застосовується з недавнього часу. Його запропонував Т. Д. Лисенко» (с. 98).

Ось воно як учив професор в ті часи, коли вже історичний XX з'їзд КПРС розвінчав культ особи Сталіна; ясно, не боялися вже давно справжні вчені й авантюр Лисенка, а Зеленський, бачте, вихваляв цього сталінського деспота в науці, беріївського холуя... Присвятив спеціальний підрозділ «Роботи акад. Т. Д. Лисенка». Хамелеонство!

Ще через 27 років виходить навчальний посібник для сільгосптехнікумів за загальною редакцією Зеленського у київському видавництві «Вища школа»— — «Селекция и семеноводство сельскохозяйственных культур», куди ввійшли й застарілі розділи з попередньої його книги, якої тоді, будучи проректором, він наказав взяти до бібліотеки УСГА десь з півтисячі екземплярів, хоча потреба була в кілька разів менша. Це — за рахунок іншої літератури, яку б могли придбати. Що то значить своя рука! Владика. А невдовзі як шкідлива та книга була знята з фонду! Як така, що не відповідає вченню діалектичного розуміння біології. В журналі ж читаєм похвалу: «Зеленський написав підручники (?-Авт.), видає наукові статті й книги з питань селекції». Отакої! Тільки додамо, що видає це з своїми учнями: доцентами вузу А. К. Пархоменком, Р. Р. Балан, О. Ю. Кошеленко, В. С. Гончаровим та ін. А саме ці його вихованці й співавтори останнього посібника вчинили групове плагіаторство над

...ТО Й ВИ КАЖІТЬ...

Ще задовго до початку робочого дня біля редакції нашої багатотиражки вже чекав нас один доцент-пенсіонер з агрофаку.

Він показує один з останніх на той час номерів «Вечірнього Києва», в одній з заміток якого повідомляється, що такого-то числа буде зустріч садоводів-любителів, дачників з вченими з цієї галузі, в тому числі й з УСГА. Там значиться й прізвище нашого раннього гостя, кандидата сільськогосподарських наук. Та якщо б в даному випадку радуватися, то це засмутило невтомного пенсіонера, і він прояснив ситуацію, прямо скажемо, з першого разу не зрозуміти яку щодо причини його обурення.

— Негайно ж їду у «Вечірку» й заявлю, щоб зняли моє прізвище в об'яві, якщо даватимуть повторно, а поки що скажу, що на знак протесту не прийду на те засідання. Причина? Там значиться серед вчених і в. о. професора В. П. Шевченко з нашого факультету, людина з науковою недобросовісністю.

Отже, причина його обурення прояснилася. Через кілька днів. 26 березня справді у тій газеті в замітці згадувалося багато нових прізвищ вчених, а цього доцента і ще декого — не значилося. Зазначалися прізвища, що з УСГА братимуть участь 2 професори, 3 доценти —без посилань про їхні наукові доробки, а ось на закінчення списку — «автор 150 наукових праць та 40 брошур В. П. Шевченко та інші». Ця ж характеристика його, хоча й без «в. о. професора» давала ще більший простір фантазії самому йому й читачам — хто як зрозуміє, мовляв, он який великий науковець, бо за попередніх не говориться такого, то можна зробити висновок, що нема в них нічого з праць.

Знову негайно прийшов науковець-пенсіонер з ще більшим обуренням. Негайно відбув у напрямку місцезнаходження «Вечірки» (на Виноградарі). Подібні здивовані обурення з приводу лже-вченого висловлювали його колеги з факультету, насамперед — кафедри. Ну всі знають про Шевченковий підручник для студентів, написаний способом звичайнісіньких компіляцій та чистісіньких плагіаторства, про який кілька літ тому був фейлетон у багатотиражці; знаходимо в каталозі ще назву однієї його наполовину тоншої книжки, а в двох він — серед багатьох співавтор, так що невідомо ще, який там практично внесок, якщо виходити з того, що про наукову недобросовісність самого вже знаємо. Не вірячи в повноту точності каталога бібліотеки нашої академії, товариші і в солідніших глянули дані — нема тих численних брошур (в тому числі в центральній науковій — сільськогосподарської літератури).

Сам собою мимовільно напрошується висновок: кому потрібна ця дешева, надумана його самореклама? Сказати: півтори сотні наукових статей та 40 брошур... Викладачі, студенти не знають його й п'яти статей (наукових!) та 2 брошурок, а тут похвалявється, що аж 40 написав. Чомусь кожному з читачів, хто добре знає В. П. Шевченка, як нам говорили багато з них, коли прочитали те у газеті про його величезний такий науковий творчий доробок, то відразу спливали слова героя хрестоматійного відомого твору — Чацького, коли він присік одного стобреху так: «Послушай, ври, да знай же меру...».

Він любить похвалятися. Розхвалював би себе аж до небесних висот. Бо на землі вже тісно йому. Всім він каже, скільки вже багато дав науці. Прямо, як той кум в анекдоті, якому порадили для заспокоєння душі: «То й ви кажіть...».

Група викладачів і студентів.

ЗА ПРИПИСКИ-СТЯГНЕННЯ, ПОВЕРНУТО ГРОШІ

У нашій газеті від 12 березня була вміщена кореспонденція «Прилипло півтисячі керебе...». Цими днями вийшов наказ ректора УСГА Д. О. Мельничука, в якому говориться: «Перевіркою встановлено, що в. о. проф. кафедри рослинництва Шевченком В. П. допущені приписки годин піднавантаження та отримана додаткова зарплата (512 крб.) за частину піднавантаження, яка ввійшла до звіту про виконання індивідуального плану. Згідно з ордерами «№ 585 від 14.2.91 та № 785 від 7.3.91 р.» він «повернув до каси академії суму в 436 крб. 38 коп, що з врахуванням подушного податку та відрахувань на внески становить вказану суму. За допущені приписки годин та незаконне оформлення погодинної оплати» йому «оголосити сувору догану».

Окремими пунктами в наказі зазначається: «Учбовій частині (тт. Рябченко В. І. та Марченко Є. І.) перевірити до 30 квітня ц. р. індивідуальні плани всіх викладачів, яким була визначена додаткова оплата у зв'язку з перевищенням учбового навантаження понад встановлену норму (1000 годин).

Наказ довести до всіх кафедр і підрозділів академії. Контроль за дотриманням вимог погодинної оплати та ведення учбово-облікової документації на кафедрах покласти на зав. кафедрами».

ВІД РЕДАКЦІЇ. Коли з'явився в газеті той матеріал **про приписки В. П.** Шевченка, знаходилися окремі й безплатні захисники в нього: мовляв, не він один такий, то чи варто так багато уваги було приділяти йому. Ні, варто. Насамперед, таким дуже липкоруким виявився він один, що за семестр аж понад півтисячі карбованців незароблених хапонув, по-друге, якщо ще хтось хоч трохи приписками грішив, то спохватився — ми певні в цьому, — а інші і в думках після того розголосу очистилися, щоб не спокуситися до свого роду шахрайства. Чим закінчилися «маніпуляції» Шевченка — бачать тепер всі, і йому самому, нарешті, стане зрозумілим, щоб надалі не повторювати подібного. Нарешті, бачте, не тільки його вчинок одержав належну «оцінку», а й для профілактичної мети наказано перевірити відповідну документацію на всіх інших кафедрах. А це — вже в інтересах академії, колектив, що слід тільки вітати.

брав безпосередню участь, заміна оранки безвідвальними спушуваннями призвела до зниження урожаю: озимої пшениці, ячменю, гороху — на 2,4—5,1 ц/га, кукурудзи — на 5,8—7,3 ц/га зерна; на цукрових буряках затрати досягли 158 ц/га.

Загалом, застосування плоскорізу в системі грунтозахисного землеробства подекуди незаперечно повинно впроваджуватися у виробництво. Наприклад, під озимі після стерньових або просапних, з врахуванням ходу погодних умов, особливо в засушні періоди. Під ярі культури і навіть під просапні. Дивує інше: як можна вимагати знищення плуга? Навіть якби Моргун був правим; якби органічні добрива й не пропадали незаробленими, то і те потребувало б більшого осмислення. Як і в давні, такі милі його серцю часи, Моргун не допускає навіть думки, що тепер господарями землі стали агрономи. Їм вирішувати, а його діло пропонувати, переконувати.

В той час, коли Моргун очолював ОК партії, про сказане йому доповідалося, в тому числі і мною. Очевидно, потрібно було закласти широкі наукові досліди, зосередити всі зусилля на об'єктивності спостережень, аналізів та узагальненні висновків. Треба було б самому попрацювати, а не керувати, щоб тепер не звертатися до папи римського за молитвою. А це було йому під силу, в його можливостях. Але Моргун ігнорував попередження, накладаючи резолюцію: «в архів».

Але реальність в архів не здаси. Бо не забудуться нічні переорювання та липові звіти, коли для досягнення більшої врожайності, ніж у плугарів сусідньої Харківської області, в хлібоздачу йшов насіннєвий фонд. Не забудеться витончена розправа над опонентами руками угодників від агрономії, та й прокуратури з судом. Доказом цього — доля автора цих рядків, який вимушеною залишив інститут, бо для Моргуна він виявився небезпечнішим злочинця. Це тому, що Моргун домагався торжества своїх ідей, а не вияснення та стверджування істини. На це йому вказувалося прямо не раз. Плюралізм же Моргуна був вульгарно-примітивним: відсторонити, закрити рота, довести до стану, коли й життю не рад...

Моргун при розробці та впровадженні прийомів грунтозахисного землеробства проявив себе як псевдовчений. Як наслідок — навколо нього склалося оточення догідників. Одним з таких виявився бувший ректор Полтавського СГІ М. О. Добровольський, зоотехнік за фахом. Під його керівництвом і при безпосередній участі результати багаторічних наукових досліджень по грунтозахисному землеробству фальсифікувалися в сукупності в цілому заперечливих даних по застосуванню плоскорізу; довільно бралися поодинокі позитивні моменти, котрі в подальшому служили джерелом необгрунтованих рекомендацій виробництву.

В науковій літературі публікувалися суперечливі дані. Наприклад, в союзному журналі «Землеробство»: рекомендувалося повсюдне застосування плоскорізу, за результатами тих же дослідів висновок — про передчасність відмови від плуга. Це негативне соціальне явище. Жаль тільки, що і в період гласності, до якої він з колегою проф. УСГА М. К. Шикулою тепер апелює поблюзнірському, цього не можна казати на повний голос. Але через моргунів ми наші полтавські чорноземи проморгаємо.

Наукове грунтозахисне землеробство повинно і буде розроблятися і впроваджуватися. На сьогодні справи йдуть на краще. Після плоскорізу тепер поля не переорюють; самі плоскорізи застосовують більш раціонально, без тупої безапеляційної вимогливості. І добре, що Моргун пішов на пенсію. Бо він не здатний самокритично оцінити свою діяльність на землі та в науці про неї.

С. ЛИХО,
кандидат сільськогосподарських наук.

«ВІДМИВАННЯ» ЛИСЕНКІВЦІВ

Намагання «народного академіка» Т. Д. Лисенка прославитися своїми лісоводчо неграмотними інструкціями по виконанню «Сталінського плану перетворення природи» завдало величезної моральної і матеріальної шкоди колгоспам і державі загалом. Розгулу лисенківщини сприяли (з недоумства, а частіше з корисних інтересів) і деякі провідні наші вчені. Одіозною фігурою серед них виступає академік АН СРСР лісовод В. М. Сукачов (поведінку якого описує інший лісовод — М. П. Граве, помічник начальника головного управління з полезахисного лісорозведення при Раді Міністрів СРСР Є. М. Чекменева).

В листі, витримки з якого нещодавно опублікував журнал «Агропром України», Граве повідомляє: «Можу підтвердити, що, як це не сумно, але вчений В. М. Сукачов був на практиці найзвичайнісіньким авантюристом і вів себе дуже хитро. У себе в інституті перед своїми підлеглими ставав у позу критика інструкцій Лисенка, а приходив до нас— захоплювався його геніальністю, всіляко хвалив. Є. М. Чекменев часто мені говорив: «Ти ж мій помічник — скажи, кому вірити? Я ж не лісовод. Всі вчені хвалять інструкцію, лише Тищенков і українці її критикують».

Чекменєв був розумною людиною, та в його становищі, коли над ним стояв сам Сталін і «науковий рупор» Лисенко, нічого зробити було не можна... Нам, простим лісівникам, які відвідували іноді наради, що їх проводив Лисенко, був противний бездумливий і безмежний підхалимаж всіх наукових співробітників (Яблокова, Жукова, Сукачова та ін.).

В найбільш відповідальний період втручання Лисенка в лісівництво — в 1950 р. — В. М. Сукачов, нагороджений орденом Леніна, тиражем 600 тисяч екземплярів опублікував брошуру. В ній, зокрема, стверджується, попри дійсність: «посіви дуба та інших деревних порід в 1948-1949 роках за методом і під керівництвом Т. Д. Лисенка — вже дали прекрасні результати, мають чудові перспективи і повинні знайти застосування на радгоспних і колгоспних полях».

Всі ці ганебні факти показують, як низько упав академік Сукачов, здавалося б, інтелігентна людина, перспективний вчений, член Комуністичної партії, якого вона щедро нагороджувала. І от замість викриття і осудження цієї людини, використання обстановки, що склалася, у виховних цілях редакція журналу «Лесное козяйство» звеличує В. М. Сукачова в статті «Нестор російської біології і лісівництва» («№ 7, 1990). Приховуючи від читачів участь його у шкідницькій діяльності Лисенка, автор статті Д. М. Гиряєв вводить в оману їх своїм повідомленням, що в жорстокій боротьбі з послідовниками Лисенка «В. М. Сукачов виявився переможцем»(!).

Вельми прихильне ставлення до лисенківців у редакції згаданого журналу не випадкове. В 1988-1989 роках я намагався — і безуспішно — опублікувати тут антилисенківську статтю. Після цього змушений був у квітні минулого року надіслати головному редактору таку заяву: «Я подав вам свою статтю «Про протидію демаршу Т. Д. Лисенка в лісівництві», яка була відкинута редакцією з висланням негативного відгуку (малограмотного рецензента-лисенківця). Після мого протесту редакція переглянула своє рішення і надіслала хорошу, хоча і жорстоку, рецензію. Вимоги її я виконав, та, незважаючи на це, моя стаття до публікації не прийнята. Натомість для підпису мені надіслана стаття, перероблена на свій смак (без чиїхось рецензій) поважаємою мною (та такою, що не поважає авторських прав) редактором Ю. С. Балуєвою. Основна моя мета опублілування статті полягає в заклику до наших вчених бути принциповими, що особливо важливо для молоді. Та цей заклик і докази викинуті з статті, з чим я не можу згодитися. І коли Ви, як головний редактор, мене не підтримаєте, то тоді прошу повернути статтю».

Б. ЛОГГИНОВ,
професор лісфаку.

СТРАХУВАННЯ ТВАРИН

Страхування великої рогатої худоби, коней, які належать приватним особам, проводиться у двох формах — обов'язковій і добровільній. Уклавши угоду за другою, ви можете збільшити суму вдвічі. Страхування овець, кіз, свиней і т. д. в особистому господарстві — тільки в добровільному порядку в межах 80% їх вартості (за заготівельними цінами).

Відшкодування виплачується при падежі худоби від хвороб і загибелі від пожежі, блискавки, землетрусу та інших стихійних явищ, нападу звірів, раптового отруєння травами або речовинами, а також у випадку вимушеного забою. Договір укладається на рік.

підручником двох авторів для сільгоспвузів з подібною назвою, що з'явився в Москві на 9 літ раніше. Один з «обікрадених» авторів академік Г. В. Гуляєв своє обурення висловлював у листі в УСГА. На агрокомфаці поговорили-погомоніли та й зам'яли все. Три фейлетони в багатотиражці з приводу авторів-списунів лишилися без відповіді з вченої ради факультету і такого загальноакадемічного органу вчених мужів. Наче так і треба діяти науковцям.

З цього журналу студенти й викладачі УСГА вперше дізналися про те, що «Анатолій Костянтинович Пархоменко, який віддає чимало сил й хисту створенню нових високорожайних гібридів кукурудзи»... Це ж той, який найбільше від всіх запозичив чужого матеріалу для згаданого колективного посібника. Той, якому вже за півсотні літ, та він так і не має жодної самостійно опублікованої наукової статті; зате десятиріччя будучи деканом і тепер вже завкафедрою, якою донедавна незмінно відав Зеленський, той займався «успішно» в співавторстві селекцією груші, озимої пшениці, кукурудзи. Зеленський ще з одним, теж давно пенсійного віку, доцентом, щоб начальство не відправило їх на заслужений відпочинок, вдало пишуть з ним «у співавторстві» й видають тексти лекцій...

Читаємо далі нарис: «Не мислять себе без дослідницької роботи доценти академії... Олександра Юхимівна Кошеленко... Римма Романівна Балан...». Вони також давно пенсійного віку, то після захисту в юності дисертацій до польових досліджень більше не поверталися, якщо не брати до уваги того, що в якійсь статті їх брали у співавтори. А як самі недавно списувати з чужого підручника — вже йшлося. Читаємо ще:

«У нього, Зеленського, тісні наукові зв'язки з з Всесоюзним селекційно-генетичним інститутом, Миронівським науково-дослідним інститутом селекції і насінництва пшениці. Разом з тамошніми селекціонерами він вивів ряд нових сортів і гібридів кукурудзи, пшениці, окремі з них районовані».

Звучить приємно. Одначе, шановний авторе нарису, ви повірили в казочки професора. Бо в районуванні нема ні таких сортів озимої пшениці, ані гібридів кукурудзи, співавтором яких був би «герой» ваш. «Понад вісімдесят кандидатів і докторів наук (з них 30 іноземних з 12 країн світу) — один з активів ученого», — читаємо. Дуже ефектно звучить «докторів наук». Та в дійсності Зеленський не був науковим консультантом й одного доктора. За більш як 30-річчя керівництва кафедрою свідомо він не давав нікому з співробітників працювати над докторською дисертацію, щоб не було конкурентів.

Головний метод його роботи як вченого і педагога — це приписки. Займається селекцією груші, жита, пшениці, картоплі і т. д. Погляньмо на селекційне поле останньої культури. На дослідній агростанції УСГА десятки літ відводиться майже гектар під картоплю. Студенти вирощують, обробляють її, збирають урожай, сортують. Відсортовані кращі бульби йдуть до погрібників «вченим», безплатно, а дрібні як селекційний матеріал попадають під вибраковку. Так з року в рік творяться звіти, статті з селекції. А до статей, зроблених чужими руками, професор залучає й внучку. Кажуть, був випадок, що залучав до співавторства ще тоді, коли була в пелюшках... Та де є такий дослідник ще, аби в студентські роки вів селекцію відразу 4 культур? Мало того, за статтями юної дослідниці вона, виходить, займалася селекцією груші ще в 1960-му. А це тоді, коли її самої ще не було й на світі. Ну й ну.

«Звісно, в усіх деталях нелегко, часом навіть неможливо розкрити лабораторію Зеленського», — читаємо. Це дуже, скажемо, точне визначення. Приписування собі чужої слави навчилися і його учні: комуністи В. Л. Жемойда, як і Пархоменко, собі кандидатські дисертації переписували з чужих. Були про це теж фейлетони в багатотиражці. Науковим же керівником обох (та й ще декого) був Зеленський. Обидва «вихованці» разом з професором тепер навчають студентів і, як пише Веретьохін, — «не тупцюючи на місці, рухаючись уперед». Не сказано тільки, куди ж саме, в якому науковому напрямку.

Можна б ще чимало наводити квінт-есенцій з нарису, та досить, а то занудить геть. Востанне: «Він (Зеленський.— **Прим. авт.**) узяв багато від Вавилова — дисциплінованість, конкретність, цінування й продуктивне використання часу, настійливість, принциповість, цілеспрямованість», — зазначає нарисовець. Це все, мабуть, як в дзеркалі — обернено слід розуміти, бо в житті він, в УСГА, навпаки, безпринципністю відзначався, а якщо настійливістю — то в досягненні хіба що своєї егоїстичної мети. Звідси й внутрішня дисциплінованість, його конкретність. продуктивність... І вже зовсім незрозумілим пішов далі пафос: «З таким букетом позитивних рис навіть для рядового працівника життя не здаватиметься веселою прогулянкою».

Що ж у своїх розділах пише Зеленський в останньому посібнику? В 1987 р. вчить учнів технікумів (так і студентів УСГА), що «посев проводится сеялками... СП-26» (стор. 269), збирають урожай кукурузные комбайны «Херсонец-70В» (с. 270). Тут майбутній агроном гортає новіші підручники з сільськогосподарських машин, та в жодному не знаходить про цю техніку. Чому? В УкрНДІ механізації і електрифікації сільського господарства (і в УСГА) зауважують, що таких сівалок і комбайнів ніхто ніколи не випускав. Тому їх просто в природі не існує. На стор. 262 прочитали: «бригаде выделяют трактора... более легкого типа (ДТ-54...)», тоді як вони зняті з виробництва не менш років двадцять до виходу цього посібника професора. Якщо він давно не бачив живих трактора й кукурудзозбирального комбайна, сівалки, то навіщо братися за навчання молоді, яка лиш висміює його, кабінетного «вченого» з довоєнним багажем знань? Чи може чогось навчити той, хто сам того не знає?

В. ТИХИЙ,
М. ЯКОВЕНКО.

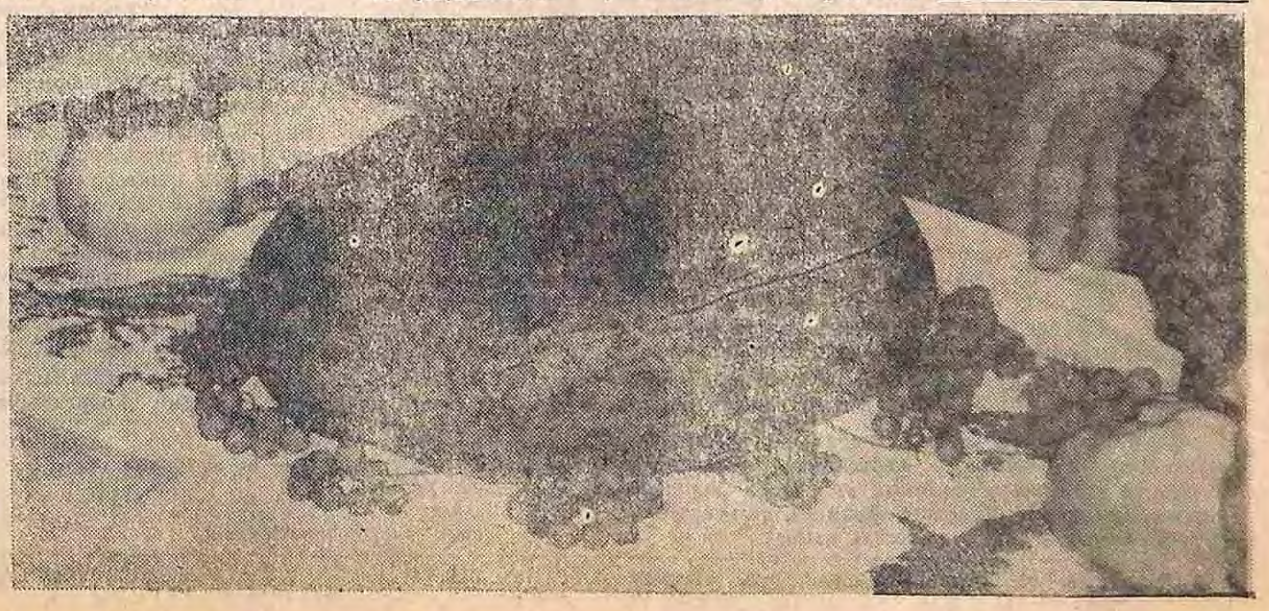

Фото П. Б. Кушніра (з Кам'янець-Подільського радгоспу-технікуму, який тримає тісний зв'язок з кедфаком УСГА).

РЕЗОНАНС

ВСЕ ЖИТТЯ І ХВИЛИНА

Про тебе правду я тут розповім такую,
Що гірше за брехню.
О. С. Грибоєдов.
Горе з розуму. К., 1936.

Не зовсім новиною буде це для кафедри і вище. Приємного у цьому мало. Але це тому, що й у роки перебудови, гласності в УСГА залишається принцип, як було: прав той, у кого більше прав. Та в кого ще протеже найвище. А серйозні справи часом не вирішуються...

Схвилював мене лист І. Єфименка (26 березня ц. р.) в нашій багатотиражній газеті про зневагу в академії до ветеранів праці. Я й виступив на засіданні своєї кафедри 28 березня, не погодившись з діями не вчених вчинку завідуючого кафедрою. В свідомості промайнуло все моє життя...

Усі промовчали, наче не почули, коли я поставив запитання: хіба ж доля співробітника може так вирішуватись — адже 36 років я в цьому колективі? Були раніше й погрози від нього, вульгарщина і безпідставна підозра за моє перебування у полоні та не плазування перед завом. Він же зростав «чистеньким» від колізій житейського трагізму. Умів через нетрі протекціонізму бути «на висоті». 17 травня торік він мовив: «Хай партбюро буде за вас, хай кафедра — за вас, а я категорично проти того, щоб ви обирались, навіть на 0,5 ставки доцента».

Що ж тут гуманного з боку керівника? Ще раніше він: «Ось ви все чимось незадоволені. А чого ви добився своїм донкіхотством?» Перед цим засіданням він, В. О. Білик, попросив пройти мені з ним «на хвилину» в кабінет, де в розпалі був ремонт, пилюка, і під «козлом» повідомив, що пропонується мене... скоротити в штаті. Ота «хвилинка», після якої зразу ж пішли ми на засідання, як, теж у березні — воєнного року, поцілила в підірване здоров'я... Відколи він завкафедрою, «травить» мене. Віриться, що він міг повідомити про скорочення і, вибачте, в туалеті.

Пригадую, так було вижито лаборантку Є. В. Орляхіну (перенесла блокаду Ленінграда), ст. викладача А. І. Деркач (пройшла Велику Вітчизняну війну), проф. Д. Ф. Вірника, доц. Б. В. Цимбаленка (ветерани війни). Їх, ряд інших колег разом з К. О. Розвадовським, якого змінив потім на посаді Білик. Дехто слугував йому, як доц. П. О. Щербатюк. На моє запитання до нього, скільки ж довелось брехнею сприяти збору «компромату», сказав: «Так треба було».. Ось вам і принциповість. А Білик в 1987 р. на одній солідній нараді академії — спільному розширеному засіданні вченої ради, ректорату, парткому, обох профкомів і комітету комсомолу — щоб приголомшити мене, виступаючи, вигукнув: «щоб не забували, що Дорошенко був у полоні в німців у роки війни». Звучало злорадно: наче сам би я пішов...

Так, саме в кінці березня 1944 року, скошений ворожою кулею, без свідомості потрапив у полон. Третє поранення виявилось таким, що мати одержала похоронку: «Пропав без вісти». Але ж в полон попадали й цілі армії. А ті, хто в окупації опинявся, що — десятки і десятки мільйонів населення — теж «вороги» радянського народу? Як же по-сталінському взучить це кощунство! Чорна невдячність з боку таких, як Білик. Адже коли він освоював «Букваря», я був на полі бою, поранений не раз. Це при керуванні ним кафедрою попав у «неугодні» і ветеран війни, комуніст П. И. Гриценко, що під тиском полишив роботу зав. кабінетом. На совісті Білика приховування в академії державного направлення на роботу за спеціальністю О. Г. Луценко, виживання її з кафедри, розчищення місць для «своїх» та посланців заммініструв й ін.

Мене часто його непорядні дії до колег ставили перед загадкою: у чім непідходящим став лише за третім керівником кафедри? Він, Білик, добре знає мою позицію щодо його гарячого бажання без дисертації стати професором. Тому, щоб не було гальма йому, намагається (і давненько) випхати чи, точніше, вижити мене з кафедри. Хоча, як на те пішло, він уже чверть віку доцентом, на кафедрі, давно-давно міг би написати (і не одну) докторську. Але ж це треба попотіти хоч трохи. Та саме потіти зосім не хочеться йому. Він любить «без труда ловить рыбку— из пруда». До речі, була домовленість, що попрацюю з пару років за наказом (не схотів я обиратися за конкурсом, щоб косо не дивились і колеги, й молодші). Казав, що не буду сковувати ініціативи когось на 5-річчя. Та, виявляється, «рицарської» нашої угоди вистачило лиш на один рік. А де на другий? Пригадалося: тоді відразу після моєї пропозиції надати пару років попрацювати підходив не один і застерігав, щоб не погоджувався, бо порушать угоду. Не вірилося, а тепер переконався, що таким, як Білик, ні в чому не можна вірити. Колектив тоді звертався до ректора з листом-клопотанням надати мені можливість ще два роки попрацювати на півставки. Владналось. Та, виявляється, лиш до першого «приводу», щоб випхати мене. Білик каже: «Треба й совість мати декому», натякаючи на мене. У нього в стократ більший дефіцит її, тієї совісті.

Скажете, не туди гну. Ні, щиро хочеться, аби не сталось обману його самим собою в отій ейфорії хоч би й професорства. А все те твориться, бо мовчання на кафедрі, байдужість на різних рівнях. Як за поезією Галича: «помолчи, помолчи — попадешь в богачи». Мені не соромно за своє усе прожите життя. Вижив і в страшному голодоморі — 33. Знаю, що таке вишукувати колосок і зернину хліба. Вижив й у звірячому фашистському полоні. Живу, працюю. А моя совість за роки праці в УСГА відзначалась ректорами— подяками, грошовими преміями, Дошкою пошани, урядовими нагородами.

Якось Білик, при нас, чотирьох, сказав так: і ректор не вічний (саме напередодні нових виборів його на посаду), та по заявах він не має права тримати вас на посаді. Мені й випало тоді зробити висновок і на тепер. Тоді я висловив йому таке: якщо брехнею живе Білик, а нею керується проф. проректор В. І. Мишин (тоді був), то як можливо перебувати в одній партії з вами?

Коли оце були чергові перевибори зава, чомусь не взяли до уваги навіть те, що був (і є) на кафедрі доктор економічних наук, професор В. Г. Єрьоменко, а висунули доцента втретє. Проти Білика на завкафедрою (таємно!) з 22 проголосували 10(!) співробітників. І це при його вірі в протекціонізм! Ще були два претенденти — Г. А. Орехівський і М. М. Руженський. Вони в багатотиражці опублікували свої платформи — програми поліпшення роботи кафедри. І воно було б, якби сталось оновлення. Претенденти — обидва — серйозні, перспективні, не те, що Білик, бездарність якого всім видно. В останні хвилини перед голосуванням один з претендентів, бачачи таку ситуацію, пожертвував своєю перспективою і зняв свою кандидатуру на користь колеги, з яким йшов на противагу Білику. Якщо ще взяти до уваги, що Білик, ясно, голосував за себе, то всього на один голос було за нього більше. Як ніхто інший, набрав він «проти» і на вузівській вченій раді. Цікаво, перед обома радами він багатьох поодинці «обробляв», умовляючи голосувати за нього, а тоді й прихильників став невдовзі виживати... Піймалися на гачок. Білик лише посміхався над наївністю колег. І не думав писати своєї платформи. А, вичитавши в тих, що завкафедрою має першим з'являтися і останнім йти з роботи, виключно продемонстрував свою зверхність словами: «Оце хоча й пропонують дисциплінованість, та ось вже пообідав, то я піду собі у своїх справах». Мабуть, поспішив до заммініструа Мінвузу України, дружбою з яким любить хвалитися всім. Тож і сам виходить, «потрібна людина» для багатьох в УСГА.

Кілька літ тому кафедра підготувала брошурку, то з Москви переслали її в Київ у відповідні органи з висновком, що через неї, як шкідливу, халтуру, можуть закрити видавничий відділ нашого вузу. Отакий рівень «науковості». Партком пожурив його і... все. Що ж, і цього разу виручила кругова порука. То, може, він за ту малограмотну помилкову брошуру (колективну!) хоче стати професором? А що? Від нього всього можна чекати. Знайдуться й прихильники. Як було досі.

Про синдром свого професорства він двічі піднімав питання на кафедрі. І саме тоді, коли мені випадало не бути на її засіданні. «Поки на посадах «вгорі» Л. О. Капищенко, Ф. М. Рудич, то Білик наш непорушний» — це говорилось на кафедрі не раз. На кафедрі дуже вузьке коло людей знають і про «цінність» та участь у розробці Білика в госпгемі, говорять про загадкові декілька тисяч карбованців, одержаних не відповідно до трудових заслуг. Їх просто не було. Бо примазався до інших.

Давайте ж самоочищатись. Від лжеучених і міфічних професорів теж. Навіть без вказівок чи за протекцією з міністерств. Скажете, як мене переконували раніше у парткомі, не так просто. Можливо. Але ж і не будемо надіятись на бога. В УСГА трохи більше десятка інвалідів війни — викладачів, десь по одному на кожен факультет в середньому. Невже ми — тягар? І це — напередодні світлого свята Дня Перемоги

В. ДОРОШЕНКО,
доцент кафедри політекономії, інвалід Великої Вітчизняної війни, член КПРС з 1952 р.

АВАРІЇ НА ДОРОГАХ

Минулого року на дорогах нашої країни у дорожньо-транспортних пригодах загинуло близько 60 тисяч чоловік, 319 тисяч дістали тяжкі травми, значна частина з них на все життя залишилась каліками. Слід негайно зупинити цей трагічний конвейєр і запитати у себе: чи все робимо, що у наших силах, щоб запобігти подібному?

Запитання це стосується і студентів сільськогосподарської академії, які, на жаль, часто порушують правила переходу вулиць та проспектів. Так, Ю. О. Яковенко (економічний факультет), І. Ю. Лебединець та А. В. Коновась (факультет електрифікації та автоматизації с. г. виробництва) переходили проспект 40-річчя Жовтня в непередбаченому для цього місці. На зауваження автоінспектора так відповідають: спішать на заняття і навіть не мають часу подивитись на світлофор. А М. О. Лут з цього ж факультету неправильно обрав швидкість при їзді на слизькій дорозі на власній машині і в результаті перевернувся.

А. КОЛЕСНИК,
інспектор пропаганди та агітації ДАІ Московського району м. Києва, капітан міліції.

В ІНТЕРЕСАХ СТУДЕНТІВ

...Ціни ростуть. Добробут знижується. І малозабезпеченим категоріям населення — тим, хто вже прожив життя, — пенсіонерам і тим, хто в нього тільки-но вступає — студентам, доводиться тяжко. Щоб якомога полегшити становище наших вихованців, на ректораті детально розглядалося питання створення фонду соціального захисту молоді, яка навчається в УСГА. Вирішення цього питання — в компетенції відповідної комісії, оперативно створеної з представників ректорату, профкомів, бухгалтерії, адмінгоспчастини. Зібравшись на перше засідання, комісія розглядала варіанти і можливості, з яких би на світ з'явився реальний фонд соціального захисту студентів академії. А оскільки коштів не вистачає на те й інше і їх доводиться відшукувати по крихтах — завдання було не з легких.

Фонд створюється для надання допомоги студентам з малозабезпечених сімей і часткової компенсації харчування в зв'язку з підняттям цін на продукти. Було визнано за доцільне формувати його за рахунок таких джерел: з ректорського фонду стипендіального забезпечення; відрахувань з коштів, що надходять в академію за підготовку фахівців по тристоронніх угодах; прибутку науково-дослідного сектора, спільних підприємств і кооперативів, котрі створені під егідою УСГА; фонду матеріального заохочення учгоспів та учбово-виробничого комбінату. Внесок повинна зробити і агрофірма «Голосієво». До фонду також перераховуватиметься оплата за працю студентів на сільськогосподарських роботах.

Визнано за доцільне звернутися до керівництва агропромислових об'єднань Київської, Чернігівської, Черкаської, Житомирської та інших областей, з яких в нашій академії вчаться за цільовими направленнями студенти, — про необхідність виділення з тамтешніх фондів соціально-економічного розвитку асигнувань для УСГА на комплексне харчування «цільовиків» (з розрахунку 360 карбованців на особу). Доречно при укладанні тристоронніх угод передбачити додаткові статті витрат на компенсаційні потреби з врахуванням інфляційних процесів. Планово-фінансовий відділ має переглянути кошториси по таких договорах — при повній і частковій компенсації витрат.

Кошти з фонду соціального захисту виділятимуться цільово на час теоретичного навчання: на доплату комплексного харчування для студентів-сиріт і напівсиріт, а також інвалідів; студентам з малозабезпечених сімей, що мають прибуток нижче середнього по республіці, та вихідцям з 30-кілометрової зони. Допомога також виділятиметься студентам — тим, хто отримує державну стипендію; також тим, які навчаються в академії за тристоронніми угодами з повною оплатою. Коли студент — колгоспний стипендіат, то допомога надаватиметься згідно з угодою, укладеною з господарством. Також на фонд можуть розраховувати студенти-спортсмени, які захищають честь вузу у складі збірних команд, учасники народних самодіяльних колективів — оркестру і ансамблю «Колос». Сума доплат становитиме в середньому 15—30 карбованців на місяць (період теоретичного навчання).

Під час перебування студентів на учбових і виробничих практиках в учгоспах, на науково-дослідних станціях керівництво останніх зобов'язується компенсувати до половини вартості комплексного харчування (за середніми нормативами).

Інф. «За сільськогосподарські кадри».

Коли верстався номер. Цей матеріал вже був підготовлений, коли на адресу керівництва академії з Головного управління вищих учбових закладів Держкомісії при Раді Міністрів СРСР з продовольства і закупівель надійшов інструктивний лист, в якому викладалися пропозиції щодо відшкодування студентам частини витрат на харчування. Власне, нічого нового в ньому не було: в УСГА ж подумали про це питання і приймаються відповідні заходи, відшуковуючи кошти. От хіба що варто згадати: в цьому листі йшлося про те, щоб виділяти в учгоспах хороші орні землі для вирощування городини, зеленних культур для забезпечення потреб студентських їдалень по цій продукції. І те, що в учгоспах передбачається створення госпрозрахункових бригад і ферм по виробництву товарної продукції для студентських їдалень.

Ну що ж, приємно усвідомити, що в академії в деяких питаннях випереджаємо (дбаючи про студентські інтереси) вказівки органів, яким наш вуз підпорядковано. Згадаємо: не так давно стипендія нашим студентам була підвищена швидше, ніж в інших вузах, хоча ця стаття витрат не планувалася раніше і вільних коштів не було От якби ще чимало студентів так дбали про якість знань, що отримують в академії, і ходили на лекції, а не тікали від них.

Б'ЄМО НА СПОЛОХ

ПЛАЧУТЬ ПОНІВЕЧЕНІ ДЕРЕВА

На розвилці між 3-м та 4-м навчальними корпусами з настанням весни завезли чорнозему з добривами для впорядкування, озеленення території між деревами. Купи між ними цими днями почали розгортати трактором з пристосуванням для цього. Якщо при завезенні не було пошкоджено дерев, то зараз якийсь горе-механізатор вже на першій купі наробив шкоди й покинув роботу. В одного багаторічного каштана, в другого обдертою лишилась на чорну згадку кора в кількох місцях, в товстої жовтої акації біліють шматки обдертого. Невже з адмінгоспчастини нікого не хвилює, як це робиться? Кажуть, що таке міг зробити тільки дуже п'яний механізатор. Що на це скаже проректор І. П. Радько? А в нього ж ще є в штаті працівники. Та, виявляється, всім байдуже до шкоди, якої заподіяно. Та якби це робилося на особистій дачі в когонебудь, то хай би мовчали. Хоча ні, там такого не допустили б.

А ще багато куп треба буде розгорнути (лише одну розгорнули). Скільки ж то дерев додасться до цих, що вже плачуть? Слід все зробити для того, щоб не повторювалося подібне нівечення дерев.

Громадський пост «За сільськогосподарські кадри».

Роздуми авторів публікацій у нашій газеті не завжди в усьому можуть збігатися з точкою зору редакції.

«За сільськогосподарські кадри» — орган совета секретарей цеховых партийных организаций, ректората, профкома, комитета комсомола Украинской ордена Трудового Красного Знамени сельскохозяйственной академии. (На украинском языке).

Засновник — УСГА.
Газета виходить — по вівторках.
Друк високий.
Формат — А-3.
Тираж — 1700 примірників.

Редактор М. МАЩЕНКО.
Адреса редакції: 252041, Київ-41, вул. Героїв оборони, 15, кім. 25-а, 3-й уч. корпус, тел. 267-82-09, внутр. — 32-09;
ПИШІТЬ, ДЗВОНІТЬ, ЗАХОДЬТЕ.

Друкарня Південно-Західної залізниці. вул. Лисенка, 6. Зам. 570.

До уваги читачів: ГАЗЕТА ЗАВОЗИТЬСЯ В УЧБОВІ КОРПУСИ № 1,3, 4, 10, 12.